

Presenterar i detta dokument mina personliga synpunkter på remissförslaget inför regelrevideringen 2017 och gör detta utifrån följande bakgrund:

- *Domare lydriad 1-elit 2006-2016* (domare på lydriads-SM 2014, samt Nordiska 2015).*
- *Referensdomare 2016**
- *Fil.kand i pedagogik, inriktning pedagogiskt förändringsarbete (och fil.mag i handikappvetenskap, vilket kanske är relevant i anslutning till mina synpunkter på inkluderande resp. exkluderande regelverk!)*
- *Hängiven tävlande i elitlydriad sedan 1999.*
- *Professionell kursledare, föreläsare och coach inom tävlingslydriad*
- *Assisterande landslagscoach i lydriad*

(*Ej längre aktiv pga SBK:s val att tolka den etiska policyn avseende att kombinera rollen som kursledare och domare.)

Ja till remissförslaget

Jag har sedan konferensen i november 2014 varit mot att Sverige ska ansluta till FCI:s regelverk och förespråkade redan då det förslag som nu ligger ute till remiss – dvs att vi ”kopierar” det internationella regelverket, men har beslutsrätten själva så att vi kan justera detaljer i det fall det dyker upp utföranden eller bedömningsanvisningar som inte överensstämmer med hur vi vill utöva och utveckla hundträning i Sverige. Av denna anledning står jag därför bakom remissförslaget. Jag tror också att det är bra att allt arbete som är genomfört – och all turbulens runtomkring – mynnar ut i en konkret förändring och en början på något nytt där det stora engagemang som finns i sporten kanaliseras till positiv energi och utveckling.

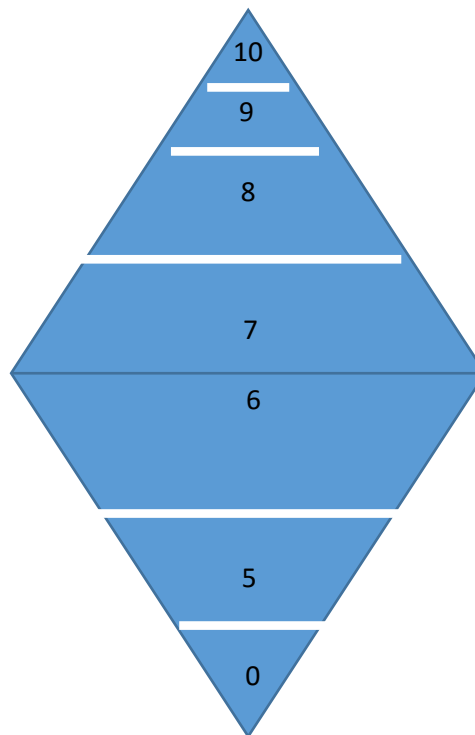
Behov av jämnare bedömning – oavsett vad utgången av remissrundan blir

Jag anser att det är angeläget att verka för en jämn bedömning, samt att missuppfattningen att ett riktigt bra utförande ska belönas med betyg 8 skapar problem. Utifrån min domarerfarenhet ser jag inte att det blir säkrare eller enklare att döma rättvist genom att röra sig inom en mindre del av betygsblocket, snarare tvärtom. Om de flesta av mina betyg rör sig mellan 6-7, på vilket sätt garanterar det att jag urskiljer bättre utföranden från sämre? Ett alternativ – om vi nu ska åka ner i skalan – är att alltfler utföranden ger betyg 5 eller 0. Det säger sig själv att detta inte gynnar sporten i någon form – vare sig det gäller ökat antal starter, ökad motivation för träning, eller publikvänlighet.

Viktigt inför utbildningen i september

Inför den funktionärsutbildning som planeras till september är det viktigt att förbereda och säkra en utbildning med kvalitet, där frågor tydligt kan besvaras. Flera av oss 12 referensdomare som deltagit i utvecklingsarbetet är inte med på skillnaden mellan nya betygspyramiden och den kritiserade linjära bedömningen. Och vi har i gruppen inte en tydlig gemensam linje för hur framtida bedömning ska se ut. (Förutsättningarna för jämnare bedömning framöver är därmed dåliga, eftersom tanken är att vår kunskap ska spridas vidare i landet.) Det finns också en del genomfört arbete kring bedömningsanvisningar som inte finns med i det utlagda dokumentet.

Jag tror att otydligheten leder till att en del domare följer anvisningen att bli hårdare i bedömningen, men utan att de vet vad de drar för. Jag tror också att många saknar en tydlig målbild för betyg 10 och inte vågar sätta de högre betygen av rädsla att ha missat något. Det hela får karaktär av ”kejsarens nya kläder”. Min upplevelse av hur det utvecklas just nu illustreras i följande modell:

Eftersom slutpoängen har en meriterande funktion bör det finnas tydliga, gemensamma, utgångspunkter som utjämnar de stora skillnader vi idag ser i bedömningen. Motsatta förhållanden gör att Sverige lägger krokben för sig själva – såväl när det gäller topp som bredd. En början kan vara att återgå till att fokusera hur huvudmomentet utförs (se exempel i bilaga). Skulle vi återgå till den traditionella betygspyramiden – vars betydelse det inte råder oenighet kring – samt lägga mer krut på att domare har kunskap, sinneskapacitet och intresse att följa regelansvisningar och maxbetyg, så är jag övertygad om att vi uppnår den jämnare bedömning vi alla eftersträvar.

Jag tycker det är angeläget att ta bort de oproportionerligt stora avdrag som ofta görs pga förarens kroppsspråk. Dels pga nyss angivna argument eftersom betyg alltför ofta hamnar på 6-7 och dels eftersom en fin del i SBK:s verksamhet och vår gren är att många kan delta, oavsett ålder, funktionsnedsättning, eller sjukdom. Begrepp som "gå normalt" eller "röra sig korrekt" är allt annat än inkluderande och om de dessutom får en avgörande betydelse för poängen, så kan det bli väldigt avskräckande. Dispenser har inte alltid en inkluderande funktion, utan ska dispenser sökas för minsta lilla fysiska avvikelse så blir det snarare exkluderande. Av samma anledning anser jag att regeln om poängavdrag vid omkast av apportbock bör strykas i det svenska regelverket.

Hur revideringen genomförs är lika viktigt som att!

Jag tror absolut att det finns chans att hinna lösa detta inför 2017 och jag tror att lösningen är att inte bara nöja oss med "att" regelrevidering sker utan även hålla koll på "hur". Förslagsvis kan SBK ha resurser med en mer granskande roll kring utbildningsinnehållet, utifrån ambitionen att värna en utveckling av lydriaden som gynnar såväl bredd som topp – och framförallt bredd. I bredden finns de flesta av medlemmarna, samt de viktiga funktionärer som överhuvudtaget gör tävlingarna möjliga. Och – kanske viktigast av allt; vi måste ha en verklighetsförankring i det förändringsarbete som sker. Om syftet med jämn bedömning ska uppnås så blir det inte funktionellt att ha diffusare regler än att våra minst intresserade (och kompetenta) domare förstår och agerar efter dess innebörd!

Bilaga med förtydliganden/exempel utifrån mitt remissvar, samt tankar kring gruppmomenten

Gruppmomenten

Avseende gruppmomentens vara eller icke vara, så är jag personligen rätt neutral i frågan, men om medlemmarnas synpunkter ska ha en avgörande funktion för regelförslaget så tycker jag att detta ska avgöras genom en statistiskt säkerställd medlemsomröstning där aktiva utövare i sporten har rösträtt (vilka som är aktiva tävlande/funktionärer borde kunna utläsas relativt lätt genom SBK Tävling).

De nya gruppmomenten och anvisningarna kring dessa tror jag är säkrare än de tidigare. Jag står hellre tio meter från min hund när en annan hund går upp, än att stå gömd väldigt långt bort, utan att ha en aning om vad min hund utsätts för (i nya reglerna anges tex att det är önskvärt med titthål där förarna ska ha chans att se hunden, att förarna inte ska försvinna ut i publiken etc.) Att det "händer lite mer" i momenten i elit genom nedlägganden på avstånd och inkallning tror jag dessutom gör att hundarna har mer fokus på uppgiften och mindre på varandra till följd av okoncentration.

Lydnaden ska en öppen och trivsamt gren att tävla i – därför viktigt hur vi uttrycker oss!

I anvisningarna står formuleringen "Icke accepterat kroppsspråk" som rubrik. Det som egentligen avses är inte vad som inte är "accepterat" utan bara vad som kan ge betygsneddrag. Jag som tävlande bör känna mig trygg i att med ord/kroppsspråk samspela med min hund utifrån vad situationen kräver, såväl ur säkerhetssynpunkt som för att bibehålla arbetsglädjen. Självklart ger dubbel- och extrakommandon avdrag – men det är i allra högsta grad *accepterade*. Hur ska vi annars kunna skapa trygga gruppmoment om förare inte känner att det är "accepterat" att agera instinktivt?

Exempel på olycklig bedömning där huvudmomentet faller bort

Z:a i eliten. Maxbetyg för ett missat skifte = 7: Stora avdrag för kroppsspråk, förarens exakta avstånd till konorna eller hundens position i fria följet gör att hundar som sätter alla skiften får samma – eller ibland till och med sämre – betyg än en hund som missar ett skifte (vilket är huvudmomentet – sortera sitt/stå/ligg). Hur föraren rör sig påverkar mer än vad hunden kan, vilket blir helt missvisande till sportens grundtanke. Hundens position är huvudmoment i fritt följet och har redan bedömts där. (Därmed inte sagt att det inte ska tas hänsyn – men proportionen på avdragen måste vara rimliga sett till huvudmomentet. I fritt följet bör dålig position kosta mer, än i z:at, där huvudmomentet är ett annat!)

Apporteringdirigering, i elit : Stora avdrag för om hunden håller rak linje mot konen, liksom vidrör föraren vid ingången för att en hund som först går mot mittenapporten för att dirigeras om kan få samma eller till och med bättre betyg än en hund som går direkt mot rätt apport, har bra fart och håller apporten utan att tugga. Återigen missas huvudmomentet. Att skilja de bättre från de sämre borde hellre kunna se genom att utbilda domare i att "läsa hund" och ha fokus på om hunden tar i, utför med glädje, etc.